

UONET+

**Rozliczanie godzin
ponadwymiarowych nauczycieli**

Stan prawny

- > Nie ma jednoznacznego prawa określającego sposób rozliczania godzin ponadwymiarowych nauczycieli.
- > Zasady wynagradzania nauczycieli za godziny ponadwymiarowe określają organy prowadzące.
- > Ogólne wytyczne znajdują się w Karcie Nauczyciela.

Wiele samorządów w swoich regulaminach wzoruje się na **rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej**, gdyż kiedyś podobne rozporządzenie dotyczyło wszystkich szkół, także samorządowych.

Karta Nauczyciela

Art. 30 ust. 6

*Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, **określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu:***

[...]

- 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,*

Art. 35 ust. 2

*Przez **godzinę ponadwymiarową** rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.*

Art. 35 ust. 3

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i za godziny doraźnych zastępstw wypłaca się według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy.

Art. 42 ust.3

Ustęp ten zawiera tabelę, w której podane są tygodniowe obowiązkowe wymiary godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (tzw. pensa) nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze. W zależności od stanowiska nauczyciela wynoszą one od **15** do **30** godzin. Najwięcej nauczycieli ma **18-godzinne** pensum.

Art. 42 ust. 2a

Nauczyciel, na swój wniosek złożony na piśmie do dyrektora szkoły przed rozpoczęciem zajęć w danym roku szkolnym, może realizować zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w wymiarze określonym w ust. 4a.

Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na realizację zajęć w danym roku szkolnym w ustalonym z nauczycielem wymiarze określonym w ust. 4a, jeżeli taka możliwość wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący szkołę arkusza organizacyjnego szkoły.

Art. 42 ust. 4a

Zajęcia dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze mogą być realizowane, z zastrzeżeniem ust. 2a, w wymiarze:

- 1) **od 19 do 27 godzin [...]** – przez nauczycieli, których pensum wynosi 18 godzin (ust. 3 – tabela, poz. 3 i 9);
od 23 do 26 godzin [...] – przez nauczycieli, których pensum wynosi 22 godziny (ust. 3 – tabela, poz. 5).

Art. 42 ust. 5a

Nauczyciel, który realizuje tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć zgodnie z ust. 4a, nie może mieć przydzielonych godzin ponadwymiarowych, z wyjątkiem godzin doraźnych zastępstw.

Art. 42 ust. 5b

Nauczyciel, który realizuje tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć zgodnie z ust. 3 i dla którego ustalony plan zajęć w pewnych okresach roku szkolnego nie wyczerpuje obowiązującego tego nauczyciela tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, powinien nauczać odpowiednio większą liczbę godzin w innych okresach danego roku szkolnego. Praca wykonywana zgodnie z tak ustalonym planem zajęć nie jest pracą w godzinach ponadwymiarowych.

Art. 42 ust. 5c

*Nauczycielom realizującym w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć **tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć** ustala się jako iloraz łącznej liczby realizowanych godzin i sumy części etatów realizowanych w ramach poszczególnych **tygodniowych wymiarów godzin zajęć**, przy czym **wynik zaokrągla się do pełnych godzin** w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę. Godziny wyliczone ponad ten wymiar stanowią godziny ponadwymiarowe.*

Art. 42 ust. 6

Dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3.

Art. 42 ust. 7

Organ prowadzący szkołę lub placówkę określa:

- 1) zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego;*
- 2) zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3;*
- 3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3, [...]*

Art. 42 ust. 7a

Zajęcia i czynności realizowane w ramach czasu pracy nauczyciela, o których mowa w ust. 2 pkt 1, są rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych odpowiednio w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć.

Art. 42c ust. 1

Nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy. Nauczycielom doksztalającym się, wykonującym inne ważne społecznie zadania lub – jeżeli to wynika z organizacji pracy w szkole – dyrektor szkoły może ustalić czterodniowy tydzień pracy.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 3 kwietnia 2009 r.
w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego
oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe
i godziny doraźnych zastępstw
dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych
przez organy administracji rządowej

§ 6.1.

*Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową i godzinę doraźnego zastępstwa **oblicza się**, z zastrzeżeniem ust. 2, **dzieląc** przyznaną nauczycielowi **stawkę wynagrodzenia zasadniczego** (łącznie z dodatkiem za warunki pracy, jeżeli praca w godzinach ponadwymiarowych oraz doraźnego zastępstwa odbywa się w warunkach trudnych lub uciążliwych) **przez miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć**, ustalonego dla rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych w ramach godzin ponadwymiarowych lub doraźnego zastępstwa nauczyciela.*

§ 6.3.

Miesięczną liczbę godzin tygodniowego obowiązkowego lub realizowanego wymiaru zajęć nauczyciela, o której mowa w ust. 1 i 2, ustala się, mnożąc tygodniowy obowiązkowy lub realizowany wymiar zajęć przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

§ 6.4.

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe przydzielone w planie organizacyjnym nie przysługuje za dni, w których nauczyciel nie realizuje zajęć z powodu przerw przewidzianych przepisami o organizacji roku szkolnego, rozpoczynania lub kończenia zajęć w środku tygodnia oraz za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

§ 6.5.

Dla ustalenia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe w tygodniach, w których przypadają dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy nauczyciela lub dni ustawowo wolne od pracy, oraz w tygodniach, w których zajęcia rozpoczynają się lub kończą w środku tygodnia - za podstawę ustalenia liczby godzin ponadwymiarowych przyjmuje się tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć określony w art. 42 ust. 3 lub ustalony na podstawie art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela, pomniejszony o 1/5 tego wymiaru (lub 1/4, gdy dla nauczyciela ustalono czterodniowy tydzień pracy) za każdy dzień usprawiedliwionej nieobecności w pracy lub dzień ustawowo wolny od pracy.

§ 6.5. (c.d.)

Liczba godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje wynagrodzenie w takim tygodniu, nie może być jednak większa niż liczba godzin przydzielonych w planie organizacyjnym.

Podsumowanie

1. Przepisy określają pensum nauczyciela w wymiarze tygodniowym i zalecają rozliczanie jego godzin ponadwymiarowych w każdym tygodniu osobno. Zwyczajowo przyjmuje się, że wyliczona liczba godzin ponadwymiarowych nauczyciela w tygodniu **nie powinna być większa** niż liczba godzin przydzielonych mu w planie organizacyjnym (zasada taka wynika jednoznacznie z prawa obowiązującego w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej, ale nie określono jej prawnie dla szkół samorządowych).

2. Jeśli w pewnych okresach roku szkolnego nauczyciel nie realizuje obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, to należy odpowiednio zwiększyć jego pensum w innych okresach roku szkolnego (dotyczy to np. nauczycieli uczących w klasach maturalnych, które kończą zajęcia wcześniej).

3. Przepisy nie precyzują, jak rozliczać godziny ponadwymiarowe nauczyciela, który realizuje zajęcia według różnego pensum (np. według pensum nauczyciela przedmiotu oraz według pensum nauczyciela praktycznej nauki zawodu).

VULCAN

RAZEM DLA LEPSZEJ OŚWIATY

RAZEM DLA LEPSZEJ OŚWIATY